



**Kolegium II**  
**WYDZIAŁ PEDAGOGIKI**

---

**REGULAMIN**  
**PROCEDURY DYPLOMOWANIA**  
**NA KIERUNKU**  
**PEDAGOGIKA – studia I i II stopnia**

**Zasady, formy i zagadnienia dla weryfikacji efektów uczenia się  
w zakresie seminariów dyplomowych i magisterskich**

Bydgoszcz 2020

## § 1

1. Zasady weryfikacji efektów uczenia się przypisanych seminariom dyplomowym i magisterskim prowadzonym na kierunku Pedagogika określone są przez Radę Kierunku zgodnie z obowiązującą w Kolegium II procedurą dyplomowania, aktualnymi wytycznymi Uczelni (w tym Regulaminem studiów i Zarz. Rektora UKW w sprawie zasad składania i archiwizacji prac dyplomowych z wykorzystaniem systemu Archiwum Prac Dyplomowych oraz sprawdzania prac dyplomowych z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego) oraz szczegółowymi wytycznymi w zakresie dyplomowania na Wydziale Pedagogiki.
2. Program kształcenia jako warunek ukończenia studiów przewiduje przygotowanie pracy dyplomowej połączone ze złożeniem egzaminu dyplomowego. Obowiązek spełnienia tego wymogu jest traktowany jako część planu ostatniego roku studiów.

## § 2

1. Praca dyplomowa/magisterska jest jednym z elementów potwierdzających osiągnięcie efektów uczenia się przypisanych seminarium dyplomowemu.
2. Na studiach I i II stopnia na kierunku Pedagogika przewidywane są następujące formy prac dyplomowych/magisterskich, których opis zawierają określone na Wydziale Pedagogiki wytyczne do procesu dyplomowania:
  - 1) raport z badań,
  - 2) krytyczny przegląd literatury na określony temat/esej naukowy,
  - 3) projekt działań społecznych (w szczególności edukacyjnych, wychowawczych, socjalnych, resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych),
  - 4) analiza praktyk społecznych (w szczególności edukacyjnych, wychowawczych, socjalnych, resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych).

Na studiach realizowanych na Wydziale Pedagogiki przygotowana praca dyplomowa/magisterska powinna spełniać kryteria metodologii badań pedagogicznych – empirycznych lub nieempirycznych.

3. Praca licencjacka powinna zawierać od 90 tys. do 108 tys. znaków typograficznych (nie wliczając aneksów). Praca magisterska powinna zawierać od 140 tys. do 216 tys. znaków typograficznych (nie wliczając aneksów).
4. Style cytowania i zapisu bibliograficznego stosowane w pracy dyplomowej/magisterskiej określają wytyczne Wydziału Pedagogiki w zakresie dyplomowania (cz. III).

## § 3

1. Tematyka prac dyplomowych/magisterskich na kierunku powinna wiązać się z jego specyfiką, ogólnoakademickim profilem i poziomem studiów, a także dorobkiem naukowo-badawczym promotora.
2. Ustalenie tematu pracy dyplomowej/magisterskiej jest warunkiem zaliczenia pierwszego semestru trwania seminarium dyplomowego/magisterskiego.
3. Temat pracy dyplomowej/magisterskiej jest ustalany w porozumieniu promotora ze studentem, a następnie zgłaszany przez promotora do Rady Kierunku w terminie zgodnym z Regulaminem studiów (§ 44, ust. 15) celem zatwierdzenia. Ostatecznego zatwierdzenia tematu dokonuje prodekan Wydziału Pedagogiki na podstawie wcześniejszej weryfikacji i akceptacji Rady Kierunku.

4. Termin zgłoszenia tematu pracy dyplomowej do Rady Kierunku upływa z końcem września (na studiach pierwszego stopnia), a pracy magisterskiej – z końcem czerwca (na studiach drugiego stopnia).

#### § 4

1. Szczegółowe zasady przeprowadzania egzaminów dyplomowych zostały określone przez Radę Kierunku.
2. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i jest przeprowadzany zgodnie (termin, skład komisji, określenie oceny) z obowiązującym na Uczelni regulacjami.
3. Komisja Egzaminacyjna powoływana jest przez Dyrektora Kolegium II i wyznacza każdemu dyplomantowi podczas spotkania egzaminacyjnego trzy zagadnienia, obejmujące:
  - 1) na studiach I stopnia:
    - zagadnienie związane z **kierunkiem** studiów w aspekcie teoretycznym,
    - zagadnienie związane z **praktyką społeczną** właściwą dla danego kierunku i modułu kształcenia,
    - zagadnienie związane z **pracą dyplomową** (interpretacja, dyskusja wyników).
  - 2) na studiach II stopnia:
    - zagadnienie związane z **kierunkiem** studiów w aspekcie teoretycznym,
    - zagadnienie związane z **praktyką społeczną** właściwą dla kierunku i danego modułu kształcenia,
    - zagadnienie związane z **pracą dyplomową** (metodologia, interpretacja, dyskusja wyników).
4. Zbiór zagadnień na egzamin dyplomowy, o których mowa powyżej, obejmuje dwie grupy zagadnień:
  - 1) zagadnienia związane z kierunkiem studiów w *aspekcie teoretycznym* (po 5 zagadnień z każdego przedmiotu) są przedstawione w formie listy zagadnień do wyboru. Zadaniem promotora pracy dyplomowej/magisterskiej jest wybranie **15 zagadnień** z co najmniej pięciu przedmiotów.
  - 2) zagadnienia związane z *praktyką społeczną właściwą dla kierunku i właściwego modułu kształcenia* (po 10 zagadnień modułu specjalizacyjnego). Studentów obowiązują **wszystkie** zagadnienia w zakresie danego modułu kształcenia.
5. Wykaz zagadnień, o których mowa w § 4 pkt. 3-4 stanowi załącznik 1 do Regulaminu procedury dyplomowania na kierunku Pedagogika.
6. Wykaz zagadnień jest aktualizowany przez Radę Kierunku.

## **ZAGADNIENIA NA EGZAMIN DYPLOMOWY NA KIERUNKU PEDAGOGIKA I STOPNIA**

### **ZAGADNIENIA ZWIĄZANE Z KIERUNKIEM STUDIÓW W ASPEKCIE TEORETYCZNYM**

#### ***Wprowadzenie do pedagogiki***

1. Przedmiot badań i mapa pojęciowa współczesnej pedagogiki jako dyscypliny naukowej.
2. Przedmiot badań pedagogiki tradycyjnej.
3. Społeczno-kulturowe uwarunkowania instytucjonalizacji i dyscyplinaryzacji pedagogiki.
4. Doktryny pedagogiczne – założenia filozoficzne i ideologiczne.
5. Reformy systemu oświaty w Polsce (kontekst ideologiczny, kulturowy i polityczny).

#### ***Filozofia ogólna, edukacji i etyka w działaniu***

1. Program filozoficzny Szkoły Lwowsko-Warszawskiej.
2. Filozofia wychowania a filozofia edukacji.
3. Autonomia jako cel wychowania.
4. Główne działy etyki.
5. Pojęcie i wybrane zagadnienia etyki w działaniu.

#### ***Historyczne podstawy wychowania***

1. Formowanie się w historii myśli pedagogicznej wybranych koncepcji edukacyjnych.
2. Poglądy wybranych przedstawicieli myśli pedagogicznej w przeszłości.
3. Źródła historyczne, definicje i podziały oraz możliwości wykorzystania w badaniach historyczno-pedagogicznych.
4. Ojcostwo i macierzyństwo w rodzinie jako środowisku wychowawczym w przeszłości.
5. Edukacja formalna w przeszłości - od kształcenia elit do idei demokratyzacji.

#### ***Teoretyczne podstawy wychowania***

1. Istota, sens i granice wychowania.
2. Próby porządkowania teoretycznej wiedzy o wychowaniu.
3. Nieprawidłowości i zagrożenia współczesnego wychowania.
4. Style, strategie, metody i techniki wychowania.
5. Zastosowanie teoretycznej wiedzy o wychowaniu w analizie sytuacji i procesów wychowawczych.

#### ***Teoretyczne podstawy kształcenia***

1. Główne nurty myślenia o edukacji szkolnej: behawioryzm i konstruktywizm oraz ich implikacje dla edukacji (znaczenie dla teorii i praktyki edukacyjnej).
2. Nowożytny systemy dydaktyczne. Analiza porównawcza. Modele szkoły współczesnej.

3. Organizacja i planowanie procesu nauczania-uczenia się (style nauczania, cele, treści, modele, strategie, wzory nauczania-uczenia się, zasady, formy).
4. Szkolne środowisko uczenia się. Kultura organizacyjna szkoły.
5. Egzaminy i ocenianie szkolne. Zmiana praktyk oceniania. Konwencjonalne i niekonwencjonalne techniki oceniania.

### ***Diagnostyka pedagogiczna, psychologia ogólna, psychologia rozwoju i wychowania***

1. Charakterystyka etapów postępowania diagnostycznego w pracy pedagoga.
2. Techniki badawcze i narzędzia służące do poznawania warunków życia dziecka w rodzinie, w klasie szkolnej oraz jego kompetencji społecznych w okresie uczęszczania do szkoły podstawowej, dobór wskaźników do wybranych zmiennych i przykłady ich wykorzystywania w wywiadzie, obserwacji i ankiecie.
3. Zasady etyczne w pedagogicznych badaniach diagnostycznych i przykłady ich stosowania w praktyce.
4. Rozwój człowieka w cyklu życia w koncepcjach psychologicznych, specyficzna rola więzi społecznych w rozwoju człowieka i charakterystyka zaburzeń rozwoju, w tym niedostosowania społecznego.
5. Charakterystyka wybranych związków teorii psychologicznych z teoriami wychowania lub nauczania i uczenia się lub z metodyką nauczania i wychowania.

### ***Wprowadzenie do metodologii badań pedagogicznych***

1. Istota obiektywistycznego i konstruktywistycznego podejścia do nauki.
2. Zasady, cele i typy badania naukowego.
3. Projektowanie badań pedagogicznych w strategii badań ilościowych i jakościowych (elementy procesu badawczego).
4. Komplementarność ilościowej i jakościowej strategii badawczej (triangulacja metodologiczna).
5. Metody badań empirycznych (metody badań, metody zbierania danych, metody doboru próby, metody analizy danych).

### ***Socjologia ogólna***

1. Przedmiot zainteresowań socjologii jako nauki (wyodrębnienie socjologii wśród dyscyplin naukowych, zasługi Comte'a jako honorowego ojca socjologii, zasługi innych uczonych dla rozwoju socjologii).
2. Kultura i uczestnictwo w kulturze a podkultury (kultura – pojęcie i jej znaczenie w życiu człowieka, grup społecznych oraz zbiorowości ludzkich, krytyka i obrona kultury masowej).
3. Rola grupy społecznej w życiu człowieka (grupa społeczna i jej podstawowe cechy, rodzaje grup społecznych i kryteria ich wyodrębniania przez socjologów, mechanizmy powstawania i funkcjonowania grupy, członkowie a przywództwo grupy, grupy konstruktywne i destruktywne i ich znaczenie w życiu człowieka).
4. Pełnienie ról społecznych w życiu człowieka (role społeczne w definicjach, uwarunkowania realizacji ról społecznych, elementy składowe determinujące pełnienie ról społecznych, pozytywne i negatywne wypełnianie ról społecznych).
5. Socjalizacja (socjalizacja i jej znaczenie w życiu człowieka, szerokie i wąskie ujęcie socjalizacji, socjalizacja pierwotna, socjalizacja wtórna).

### ***Socjologia edukacji***

1. Socjologia edukacji- przedmiot, funkcje (przedmiot zainteresowań socjologii edukacji, funkcja humanistyczno-poznawcza, apologetyczna, demaskatorska, socjotechniczna, praktyczna).
2. Edukacyjne szanse życiowe (płeć, klasa społeczna, przynależności do mniejszości etnicznych, kod językowy).
3. Selekcje szkolne i ich społeczne uwarunkowania (czynniki selekcyjne w edukacji, układy selekcji szkolnych, marginalizacja).
4. Ukryty program edukacyjny (architektura budynków szkolnych, języka, oczekiwań nauczyciela, oceniania, organizacji pracy szkolnej).
5. Socjotechnika edukacji (socjotechnika pierwszego i drugiego stopnia, rola wychowawcy w oddziaływaniach socjotechnicznych).

### **ZAGADNIENIA ZWIĄZANE Z PRAKTYKĄ SPOŁECZNĄ WŁAŚCIWĄ DLA KIERUNKU I WYBRANEGO MODUŁU KSZTAŁCENIA**

#### ***Asystent osoby starszej***

1. Sposoby definiowania pojęć starość i starzenie się.
2. Pozytywne i negatywne aspekty doświadczania starości.
3. Uwarunkowania sprawności funkcjonalnej osób w podeszłym wieku.
4. Koncepcja pomyślnego starzenia się w kontekście niezależnego i samodzielnego funkcjonowania seniorów w społeczeństwie.
5. Jakość i styl życia seniorów – główne stanowiska i koncepcje.
6. Aktywne starzenie się jako alternatywa pomyślnej starości.
7. Rodzaje i formy aktywności podejmowane przez osoby starsze.
8. Znaczenie edukacji osób w wieku senioralnym.
9. Bariery podejmowania zatrudnienia oraz działania wspierające aktywność zawodową seniorów.
10. Instytucjonalne i pozainstytucjonalne wsparcie osób starszych.

#### ***Opieka nad dzieckiem i wczesne wspomaganie rozwoju***

1. Dziecko i dzieciństwo jako kategorie badawcze
2. Świat dziecięcy i jego charakterystyka
3. Kreowanie obrazów dziecka i dzieciństwa we współczesnej kulturze
4. Prawidłowości i zaburzenia w rozwoju dziecka oraz profilaktyka zaburzeń
5. Opieka, wychowanie i wspomaganie rozwoju dziecka - wzajemne powiązania
6. Wybrane metody wielostronnego rozwoju dziecka
7. Etapy konstruowania i realizowania programów wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka (od diagnozy po ewaluację)
8. Praktyki i instytucje opieki i wspomaganie rozwoju dziecka w przeszłości i współcześnie
9. Ścieżki rozwoju zawodowego osób opiekujących się małym dzieckiem
10. Prawne i etyczne podstawy opieki i wychowania dziecka

### ***Doradztwo zawodowe i personalne z coachingiem /***

#### ***Doradztwo zawodowe i human resources z tutoringiem kariery (od cyklu 2018-2021)***

1. Praca człowieka jako problem badawczy pedagogiki pracy.
2. System kształcenia zawodowego w Polsce na tle porównawczym.
3. Pedagogika zakładu pracy jako obszar badawczy pedagogiki pracy.
4. Determinanty zmian na ponowoczesnym rynku pracy.
5. Zatrudnienie i bezrobocie w cywilizacji XXI wieku.
6. System doradztwa zawodowego w Polsce.
7. Teorie rozwoju zawodowego.
8. Modele działalności doradcy zawodowego.
9. Terminologia, obszary i zakres usług doradztwa personalnego.
10. Strategie polityki personalnej w zakładach pracy.

### ***Opieka i wychowanie z profilaktyką społeczną***

1. System opieki nad dzieckiem i rodziną dawniej i dziś.
2. Zadania rozwojowe dziecka od urodzenia do 12 lat, metody poznawania warunków ich realizacji w rodzinie, w żłobku, przedszkolu i szkole oraz metody wspierania rozwoju psychospołecznego dzieci.
3. Profilaktyka uniwersalna, selektywna i wskazująca oraz promocja zdrowia - cele, adresaci, formy oddziaływań oraz przykłady działań profilaktycznych.
4. Teoretyczne i praktyczne aspekty pracy z rodziną.
5. Pojęcie rodziny dysfunkcyjnej, charakterystyka wybranych przyczyn dysfunkcyjności rodziny, zagrożeń dla rozwoju dziecka i specyfiki pomocy dziecku i rodzinie.
6. Zasady projektowania i ewaluacji programów profilaktycznych.
7. Metody komunikowania się wspierające rozwój partnerskich relacji z innymi ludźmi, pomaganie im w rozwiązywaniu problemów oraz metody kierowania pracą grupy w celu wspierania rozwijania zdolności do współpracy przez jej członków.
8. Specyfika pracy pedagoga szkolnego, wychowawcy w świetlicy szkolnej i środowiskowej, wychowawcy w placówce socjalizacyjnej.
9. Podstawy prawne wspierania rodziny, pieczy zastępczej, pracy opiekuńczo-wychowawczej i profilaktycznej.
10. Etyczne dylematy w pracy pedagoga.

### ***Resocjalizacja***

1. Resocjalizacja i jej społeczne znaczenie.
2. Społeczne konsekwencje powrotności do zachowań przestępczych oraz uzależnień.
3. Tradycyjne i współczesne podejścia w oddziaływaniach resocjalizacyjnych z uwzględnieniem środowiska otwartego, a także pracy kuratorów.
4. Istota zachowań patologicznych i ich skutki dla jednostki i otoczenia.
5. Rola mediów w przekazach informacji o zachowaniach patologicznych.
6. Profilaktyka a resocjalizacja- wzajemne powiązania.
7. Ośrodki wychowawcze, poprawcze i penitencjarne i ich charakterystyka.
8. Przygotowywanie zawodowe do pracy w ośrodkach resocjalizacji a zatrudnianie.
9. Prawne podstawy oddziaływań resocjalizacyjnych.
10. Podstawowe wytyczne w zakresie oddziaływań resocjalizacyjnych.

### ***Animacja społeczna i zarządzanie kulturą***

1. Animacja społeczno kulturowa jako działalność edukacyjna oraz jej cele.
2. Fazy i etapy animacji społeczno-kulturowej jako metody środowiskowej.
3. Pojęcie kultury i jej typy.
4. Dialog w kontekście międzykulturowym – zadania i cele.
5. Edukacja środowiskowa – rozumienie, cele.
6. Estetyczne wymiary współczesnej praktyki artystycznej.
7. Zrozumieć sztukę współczesną- wyzwania dla współczesnych odbiorców kultury.
8. Planowanie pracy w instytucjach kultury, pojęcie , rodzaje ogniwa.
9. Marketing w kulturze. Pojęcie i czynniki marketingu.
10. Konwergencja w mediach. Rodzaje konwergencji.

### ***Edukacja obywatelska i bezpieczeństwo publiczne***

1. Zasady ustrojowe i formy rządów w państwach współczesnych.
2. Koncepcje, modele i typy społeczeństwa obywatelskiego; warunki jego powstania i funkcjonowania.
3. Istota bezpieczeństwa i jego najważniejsze odmiany.
4. Kompetencje obywatelskie – istota i najważniejsze składniki.
5. Prawa człowieka i obywatela: źródła, ewolucja, zagrożenia.
6. Podstawy prawne bezpieczeństwa publicznego.
7. Rola organizacji pozarządowych w systemie bezpieczeństwa publicznego.
8. Determinanty i rodzaje zagrożeń społeczności lokalnych.
9. Idee, dylematy i wyzwania wychowania w/dla demokracji.
10. Społeczne, kulturowe i polityczne aspekty demokratyzacji debaty publicznej.



## **ZAGADNIENIA NA EGZAMIN DYPLOMOWY NA KIERUNKU PEDAGOGIKA II STOPNIA**

### **ZAGADNIENIA ZWIĄZANE Z KIERUNKIEM STUDIÓW W ASPEKTCIE TEORETYCZNYM**

#### ***Ogólna metodologia nauk z elementami logiki***

1. Znaczenie, rola i rodzaje metodologii w poznaniu naukowym.
2. Klasyfikacja nauk, typy badań naukowych i rodzaje rozumowania.
3. Funkcje języka i logiczne zasady formułowania wypowiedzeń.
4. Koncepcja rozwoju nauki T. Kuhna i wybrana klasyfikacja paradygmatów w naukach społecznych.
5. Projektowanie badań pedagogicznych w strategii badań ilościowych i jakościowych (elementy procesu badawczego).

#### ***Pedagogika ogólna***

1. Zmienność treści i zakresu kategorii pojęciowych i mapy pojęciowej pedagogiki.
2. Geneza i rozwój pedagogiki w obszarze niemieckojęzycznym i w Polsce.
3. Ewolucja tożsamości pedagogiki.
4. Paradygmaty współczesnej pedagogiki.
5. Edukacyjne konsekwencje zmiany kulturowej („późnej nowoczesności” – „przejścia od nowoczesności do ponowoczesności”).

#### ***Pedagogika porównawcza***

1. Marc-Antoine Jullien de Paris jako prekursor pedagogiki porównawczej (jego idea i jej realizacja).
2. Powstanie i formy działania Międzynarodowego Biura Edukacji w Genewie.
3. Zróżnicowanie kulturowe jako wyzwanie współczesnej oświaty (edukacja wielokulturowa i edukacja międzykulturowa).
4. Edukacja w środowiskach defaworyzowanych (przykłady projektów z innych krajów i możliwości ich wykorzystania w Polsce).
5. Edukacyjne perspektywy współczesnego świata (tendencje w systemach oświaty).

#### ***Kierunki i nurty współczesnej pedagogiki***

1. Zjawisko dyferencjacji we współczesnej pedagogice i jego konsekwencje.
2. Definiowanie podstawowych kategorii: kierunki, nurty, prądy i ruchy pedagogiczne, ideologie.
3. Zmiany we współczesnej pedagogice i ich następstwa.
4. Kierunki i nurty w pedagogice XX i XXI wieku - recepcja i edukacyjne odniesienia.
5. Współczesne ideologie edukacyjne (konserwatywna, liberalna, lewicowa) i ich konfrontacja z oczekiwaniami podmiotów edukacji.

### ***Współczesne problemy psychologii***

1. Koncepcje rozwoju człowieka i ich pedagogiczne implikacje dotyczące pojmowania roli dorosłych w życiu dzieci i młodzieży [behawioryzm, psychologia poznawcza, psychologia humanistyczna].
2. Koncepcja zadań rozwojowych i wynikające z niej rozumienie roli rodziny, żłobka, przedszkola, i szkoły.
3. Współczesne spojrzenie na problem zaburzeń w rozwoju psychospołecznym i zachowaniu dzieci i młodzieży oraz wynikające stąd zadania pedagogów.
4. Pojęcie wspomagania rozwoju i przykłady działań pedagogów w tym zakresie.
5. Etyczne problemy ingerencji w warunki rozwoju człowieka.

### ***Współczesne problemy socjologii***

1. Człowiek jako istota indywidualna i społeczna (biologiczne podstawy życia społecznego, społeczne podstawy życia społecznego, człowiek jako indywidualność).
2. Współczesna rzeczywistość społeczna (ogólne informacje o współczesnej rzeczywistości, globalizacja i jej skutki, inne czynniki pozytywnie oraz negatywnie oddziałujące na realia rzeczywistości społecznej).
3. Narastający konsumeryzm i jego istota. Uwarunkowania i skutki (konsumeryzm- wyjaśnienie terminologiczne, rodzaje konsumeryzmu, istota konsumeryzmu, uwarunkowania powstawania konsumeryzmu, cechy człowieka uwikłanego w konsumeryzm, skutki konsumeryzmu).
4. Zachowania ryzykowne we współczesnej rzeczywistości. Uwarunkowania i skutki (ryzyko, ryzykowanie, zachowania ryzykowne, niektóre rodzaje ryzyka występujące we współczesnej rzeczywistości społecznej, cechy społeczno-demograficzne i biograficzne a zachowania ryzykowne człowieka, ryzyko-przyjemność czy konieczność we współczesnej rzeczywistości [koncepcja Zaleśkiewicza]).
5. Starość jako współczesny problem społeczny (wydłużanie się życia ludzkiego i czynniki determinujące ten stan rzeczy, starość – różne interpretacje tego terminu przez naukowców, starość jako współczesny problem społeczny).

### ***Współczesne koncepcje filozofii i etyki***

1. Charakterystyka i główni przedstawiciele personalizmu.
2. Charakterystyka i główni przedstawiciele irracjonalizmu.
3. Charakterystyka i główni przedstawiciele postmodernizmu.
4. Charakterystyka i główni przedstawiciele liberalizmu.
5. Charakterystyka i główni przedstawiciele anarchizmu.

### ***Andragogika***

1. Pojęcie oraz struktura andragogiki jako subdyscypliny pedagogicznej.
2. Określenie oraz cechy i funkcje edukacji dorosłych.
3. Specyfika relacji uczeń dorosły – nauczyciel.
4. Edukacja osób „trzeciego wieku”.
5. Edukacja dorosłych przeciw marginalizacji i wykluczeniu.

## ZAGADNIENIA ZWIĄZANE Z PRAKTYKĄ SPOŁECZNĄ WŁAŚCIWĄ DLA KIERUNKU ORAZ WYBRANEGO MODUŁU KSZTAŁCENIA

### *Animacja społeczno-kulturalna i zarządzanie projektami*

1. Współczesne określenie animacji społeczno – kulturowej oraz jej funkcje.
2. Metody, formy, środki i treści animacji społeczno-kulturowej.
3. Charakterystyka wybranej koncepcji kultury.
4. Twórczość (pedagogika twórczości) w obszarze animacji społeczno-kulturowej.
5. Edukacja międzykulturowa – rozumienie, cele i zadania.
6. Twórcze nauczanie i nauka twórczości jako alternatywa dla tradycyjnych sposobów edukacji w szkole.
7. Wyzwania, cele i problemy pedagogiki twórczości.
8. Pojęcie, rodzaje i formy turystyki.
9. Źródła finansowania projektów społeczno-kulturalnych.
10. Tworzenie i zarządzanie projektami społeczno-kulturowymi.

### *Edukacja obywatelska i bezpieczeństwo publiczne*

1. Główne modele i cele edukacji obywatelskiej w Polsce.
2. Organizacja, działalność instytucji i służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne w poszczególnych okresach dziejowych państwa polskiego.
3. Najważniejsze współczesne zagrożenia bezpieczeństwa publicznego.
4. Istota i warunki bezpieczeństwa kulturowego.
5. Przekaz społeczny w sytuacji zagrożenia.
6. Źródła międzynarodowego prawa humanitarnego.
7. Instytucje dialogu społecznego i ich charakterystyka.
8. Problemy bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni.
9. Działalność organizacji pozarządowych w zakresie bezpieczeństwa.
10. Problemy etyczne w zarządzaniu zespołem.

### *Pedagogika opiekuńcza*

1. Współczesne tendencje przemian zachodzących w rodzinie.
2. Metody poznawania warunków rozwoju dziecka w rodzinie.
3. Charakterystyka metod pracy z rodziną.
4. Pojęcie grupa ryzyka i klasyfikacja grup ryzyka w powiązaniu z rodzajami profilaktyki.
5. Formy i metody pomagania dzieciom i młodzieży z grup ryzyka oraz ich rodzinom stosowane w Polsce i na świecie.
6. Teoretyczne i empiryczne podstawy diagnozowania problemów dzieci i młodzieży z grup ryzyka oraz projektowania oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych na ich rzecz.
7. Pojęcie zachowań ryzykownych młodzieży, ich specyfika oraz uwarunkowania.
8. Warunki sprzyjające realizacji zadań życiowych przypadających na okres dorastania, sposoby ich poznawania oraz metody wspomagania rozwoju psychospołecznego młodzieży i dylematy etyczne związane z ingerowaniem w warunki rozwoju nastolatków.
9. Podstawy prawne działalności opiekuńczej, wychowawczej i profilaktycznej w Polsce.
10. Etyczne dylematy w pracy pedagoga .

### ***Pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna***

1. Pojęcie, przedmiot i zadania pedagogiki przedszkolnej.
2. Pedagogika wczesnoszkolna jako nauka.
3. Proces wychowawczo-dydaktyczny w przedszkolu – jego cechy, ogniwa i funkcje.
4. Koncepcje teoretyczne i modele poznawczo-rozwojowe w pedagogice wczesnoszkolnej.
5. Wkład polskich i zagranicznych pedagogów w teorię i praktykę pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej.
6. Metody wspierające wielostronną aktywność małego dziecka.
7. Aktualne tendencje w zakresie teorii i praktyki wczesnej edukacji.
8. Współpraca instytucji edukacyjnej ze środowiskiem rodzinnym i społecznym.
9. Innowacje w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej – analiza wybranych koncepcji teoretycznych.
10. Organizacja procesu i metody nauczania-uczenia się dziecka w okresie wczesnej edukacji.

### ***Resocjalizacja***

1. Diagnoza w resocjalizacji jako podstawa oddziaływań (diagnoza, diagnozowanie, diagnostyka- znaczenie tych terminów, etapy postępowania diagnostycznego, rodzaje diagnoz stosowanych w resocjalizacji, progi i bariery napotymane w stawianiu diagnozy, mechanizmy oporu a możliwości przezwycięzania, modyfikacja i korekta pierwotnych diagnoz w działalności resocjalizacyjnej i ich znaczenie, metody, techniki i narzędzia stosowane w diagnozie, efekty diagnozy w pracy resocjalizacyjnej).
2. Adaptacja w warunkach izolacji więziennej (ogólne uwarunkowania procesów adaptacyjnych człowieka w świetle wybranych poglądów naukowców, specyficzne mechanizmy w warunkach izolacji więziennej: bunty i ich rodzaje, wyobcowanie, zdomowienie, konwersja, zimna kalkulacja, prizonizacja i inne a funkcjonowanie osadzonych; teorie kar a funkcjonowanie zakładów karnych: funkcje kary pozbawienia wolności, zaburzenia w zaspakajaniu potrzeb w warunkach izolacji a funkcjonowanie osadzonych, drugie życie w zakładach karnych i dokonujące się w nim zmiany).
3. Agresja i autoagresja w zakładach karnych a bezpieczeństwo osadzonych i pracowników (pojęcie agresji, autoagresji, rodzaje i formy zachowań agresywnych oraz autoagresywnych, deprawacja potrzeb a zachowania agresywne i autoagresywne osadzonych, czynniki determinujące bezpieczeństwo w warunkach izolacji skazanych oraz pracowników).
4. Poradnictwo i wsparcie społeczne w ośrodkach resocjalizacji (poradzoznawstwo, prasoznawstwo, poradnictwo, porada- podstawowe zagadnienia, rodzaje porad stosowanych w ośrodkach resocjalizacji wraz z ich pozytywnymi i negatywnymi aspektami, udzielanie porad a wyuczona bezradność u podopiecznych, wsparcie społeczne i jego istota u osób resocjalizowanych).
5. Kryzysy w ośrodkach resocjalizacji a oddziaływania poradnicze i wsparcie społeczne. (kryzysy i ich rodzaje występujące u podopiecznych przebywających w ośrodkach resocjalizacji, mechanizmy zachowania podopiecznych w kryzysach, interwencje kryzysowe).
6. Pomoc postpenitencjarna (pomoc postpenitencjarna w historii ludzkości i w realiach współczesnej rzeczywistości społecznej, społeczna readaptacja skazanych, formy i sposoby pomocy postpenitencjarnej).
7. Podstawy pracy resocjalizacyjnej i prewencyjnej (cele resocjalizacji, struktura procesu resocjalizacji, readaptacja społeczna a kształcenie, doksztalcenie i doskonalenie zawodowe, zasady wychowania resocjalizującego, formy, metody i środki wychowania resocjalizującego).

8. Wiktymologia jako nauka, jej powstanie i rozwój (powstanie i rozwój wiktymologii, ofiara na gruncie wiktymologii).
9. Kara pozbawienia wolności a sumienie i poczucie winy (sumienie i jego rodzaje, poczucie winy adekwatne, wyolbrzymione, zrzucanie winy na ofiarę).
10. Ustawy i rozporządzenie regulujące pracę resocjalizacyjną i współpracę z innymi instytucjami (instytucje rządowe, samorządowe i pozarządowe i ich zadania w zakresie zapobiegania patologiom społecznym, konieczność współpracy instytucji rządowych, samorządowych i pozarządowych w celach uzyskiwania optymalnych efektów w pracy resocjalizacyjno-profilaktycznej, ustawy i rozporządzenia regulujące funkcjonowanie placówek resocjalizacyjnych dla nieletnich, aresztów śledczych i zakładów karnych).

### ***Logopedia***

1. Wybrana klasyfikacja zaburzeń mowy.
2. Pojęcie dyslalii w ujęciu historycznym i współczesnym.
3. Rodzaje zaburzeń artykulacji.
4. Metody pracy w terapii logopedycznej.
5. Techniki pracy w terapii logopedycznej.
6. Przyczyny zaburzeń mowy.
7. Etapy postępowania w przypadku zaburzeń artykulacji.
8. Kolejne etapy diagnozy logopedycznej.
9. Pojęcia: badanie przesiewowe, diagnoza logopedyczna.
10. Pojęcie oraz rodzaje opóźnionego rozwoju mowy.

### ***Moduł ogólnopedagogiczny***

1. Etapy rozwoju pedagogiki: od ortodoksji ku heterogeniczności.
2. Przedmiot badań pedagogiki współczesnej.
3. Charakterystyka polskiego systemu oświatowego.
4. Porównanie podejścia ilościowego i jakościowego w badaniach empirycznych nad edukacją.
5. Rekonstrukcja wybranej pedagogii.
6. Charakterystyka celowościowych procesów edukacyjnych (kształcenia i wychowania).
7. Patologie (nadmiaru i niedoboru) wybranego procesu uspołecznienia.
8. Charakterystyka procesów wrastania w grupę społeczną i kulturę.
9. Kształcenie (nauczanie – uczenie się) w różnych ujęciach teoretycznych.
10. Charakterystyka twórczości wybranego pedagoga.

### ***Zarządzanie zasobami ludzkimi i doradztwo zawodowe z coachingiem***

1. Aktualne i antycypowane problemy pedagogiki pracy.
2. Koncepcje teoretyczne doradztwa zawodowego.
3. Doradztwo zawodowe drogą do decyzji edukacyjno zawodowych.
4. Główne teorie rynku pracy.
5. Etapy i modele procesu zarządzania zasobami ludzkimi.
6. Obszary i instrumenty rozwoju zasobów ludzkich w zakładach pracy.
7. Zarządzanie zasobami ludzkimi w ujęciu historycznym.
8. Strategia zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego.
9. Modele polityki personalnej w zakładzie pracy.
10. Edukacja elementem procesu zarządzania zasobami ludzkimi.